

Az EGSZB a fehéroroszk mellett áll a demokráciáért, a jogállamiságért és az alapvető jogokért folytatott bátor küzdelmükben

Az EGSZB határozottan elítéli, hogy Fehéroroszországban az elnökválasztások óta – amelyek nem voltak sem szabadok, sem tisztességesek – folyamatosan megsértik az emberi jogokat és a jogállamiságot. A békés tüntetők, különösen nők és fiatalok ellen széles körben alkalmazott brutalitás és kínzás, valamint a folyamatos, önkényes és meg nem indokolt letartóztatások és fogva tartások nem maradhatnak büntetlenül.

Fehéroroszországban az emberek fáradhatatlanul és bátran vívják a szabadságért és a demokráciáért folytatott békés küzdelmüket. A brutális elnyomás azonban folytatódik. Az elmúlt öt hétben több mint 7500 békés tüntetőt tartóztattak le. Legalább 500 rögzített és dokumentált esetről lehet tudni, amikor kínzásra került sor.

Az EU nem nézheti mindezt ölbe tett kézzel; éppen ellenkezőleg, továbbra is erős politikai nyomást kell gyakorolnia, és meg kell ismételnie, hogy új választásokat szorgalmaz az EBESZ felügyelete alatt. Ha fenn akarjuk tartani Európa hitelességét, akkor az erőszakért, elnyomásért és a választási eredmények meghamisításáért felelős személyek jelentős csoportjával szemben ígért szankciókat még az Európai Tanács szeptember 24–25-i ülése előtt el kell fogadni.

Az EU szervezett civil társadalmának szócsöveként az EGSZB teljes mértékben támogatja a fehéroroszk eltökéltségét aziránt, hogy országuk jövőjét a demokrácia, a jogállamiság és

az emberi jogok elveivel összhangban alakítsák. Teljes szolidaritásunkat fejezzük ki a szervezett civil társadalommal és a Fehéroroszország jövőjéről szóló vitákban részt vevő valamennyi szereplővel, köztük a koordinációs tanács tagjaival, akiket meg kell védeni a megfélemlítéstől, a kényszerű száműzetéstől, az önkényes letartóztatásoktól és az erőszaktól.

Az EGSZB ezért sürgeti a fehérorosz hatóságokat, hogy enyhítsék a helyzetet, és tartózkodjanak attól, hogy a békésen gyülekezők ellen erőszakot alkalmaznak. Valamennyi jogellenesen fogva tartott személyt haladéktalanul szabadon kell bocsátani, ideértve a politikai foglyokat is. A fogvatartottak kínzására és a velük szembeni egyéb elfogadhatatlan bánásmódra vonatkozó állításokat teljes körűen ki kell vizsgálni. A fehérorosz hatóságoknak garantálniuk kell az igazságszolgáltatás függetlenségét és a fogva tartott személyeket védő ügyvédek védelmét.

A jelenlegi válság csak széles körű és mélyreható, külső beavatkozás nélküli párbeszéd, reformok és az emberi jogok súlyos megsértése miatti elszámoltathatóság biztosítása révén oldható meg. A demokrácia és a geopolitikai stabilitás érdekében ennek azonnal meg kell kezdődnie. Igazságszolgáltatásra csak akkor kerülhet sor, ha az állam egyértelműen elkötelezi magát az emberi jogok megsértése miatti elszámoltathatóság és jogorvoslat mellett. Az EGSZB úgy véli, hogy néhány területen tovább kell mélyíteni az EU és Fehéroroszország közötti együttműködést, különös hangsúlyt fektetve az emberek közötti kapcsolatokra és a civil társadalom támogatására. Mindez a fehéroroszországi civil társadalom képviselőivel folytatott közelmúltbeli eszmecsereink során is felvetődött; e képviselők arra kérték az EU-t, hogy „különböző területeken nyújtson segítséget ennek az újonnan létrejött, erős és aktív civil társadalomnak, hogy láthatóbbá tegye polgári és politikai elkötelezettségét és szerepvállalását”.

Csak a független média és egy erős civil társadalom segítségével megvalósuló, békés és inkluzív párbeszéd nyitja meg az utat afelé, hogy fenntartható és konstruktív megoldásokat találjanak Fehéroroszország számára.

Fotó: MTI/EPA/Taccjana Zenkovics